

Растения и идентичност: от биокултурните характеристики към валоризацията на местни растителни ресурси

Валентина Ганева-Райчева, Десислава Димитрова, Теодора Иванова

Литература

Агрокултурни трансформации 2018: *Агрокултурни трансформации в условията на европеизация и глобализация*. Съст. Петър Петров, Иванка Петрова. София: ИК „Гутенберг“ [Agrokulturni transformatsii 2018: *Agrokulturni transformatsii v usloviyata na evropeizatsia i globalizatsia*. Sast. Petar Petrov, Ivanka Petrova. Sofia: ИК „Gutenberg“].

А н г е л о в а, Росица 1948: Село Радуил, Самоковско. Народопис и говор. – *Известия на семинара по славянска филология при Университета в София*. Кн. 8–9 за 1941–1943 г. София: Университетска печатница, 131–411 [Angelova, Rositsa 1948: Selo Raduil, Samokovsko. Narodopis i govor. – *Izvestiya na seminarata po slavyanska filologia pri Universiteta v Sofia*. Кн. 8–9 за 1941–1943 г. Sofia: Universitetska pechatnitsa, 131–411].

А п а д у р а й, Арджун 2006: *Свободната модерност. Културни измерения на глобализацията*. София: ЛиК [Orig.: Arjun Appadurai. *Modernity at Large. Cultural Dimensions of Globalization*].

Б о т у ш а р о в, Любен 2015: И за какво ни е Съборът в Копривщица? – *Български фолклор*, 40, № 2, 145–174 [Botusharov, Lyuben 2015: I za kakvo ni e Saborat v Koprivshitsa? – *Bulgarski folklor*, 40, No. 2, 145–174].

Б у р д и й о, Пиер 1997: *Практическият разум. Върху теорията на дейността*. София: ИК „Критика и хуманизъм“ [Orig.: Pierre Bourdieu. *Reasone pratiques. Sur la theorie de l'acion*].

Б у р д и й о, Пиер, Лоик Ж. Д. В а к а н 1993: *Въведение в рефлексивната антропология*. София: ИК „Критика и хуманизъм“ [Orig.: Pierre Bourdieu, Loïc J. D. Vacquant. *Réponses. Pour une anthropologie reflexive*].

Български фолклор 1994: *Български фолклор*, 20, № 6 (тематичен брой *Биографичният подход*) [Bulgarski folklor 1994: *Bulgarski folklor*, 20, No. 6 (tematichen broy *Biografichniyat podhod*)].

Български фолклор 1997: *Български фолклор*, 23, № 3–4 (тематичен брой *Селото между промяна и традиция*) [Bulgarski folklor 1997: *Bulgarski folklor* (tematichen broy *Seloto mezhdu promyana i traditsiya*, 23, No. 3–4)].

В о л ф, Габриеле 1997: *Застроеното социалистическо пространство. Пространствено и функционално преустройство на едно българско село от*

50-те години до днес. – *Български фолклор*, 23, № 3–4, 39–70 [Volf, Gabriele 1997: Zastroenoto sotsialisticheskoprostranstvo. Prostranstveno i funktsionalno preustroystvo na edno bulgarsko selo ot 50-te godini do dnes. – *Bulgarski folklor*, 23, No. 3–4, 39–70].

Генчев, Димитър, Иван Киряков 2005: Фасулът в планинските райони на България – настояще и бъдеще (Мини ревю). – *Науч. съобщ. на СУБ кл. Добрич. Т. 7. Аграрни науки*, 56–61 [Genchev, Dimitar, Ivan Kiryakov 2005: Fasulat v planinskite rayoni na Bulgaria – nastoyashte i badeshte (Mini revyu). – *Nauch. saobsht. na SUB kl. Dobrich. T. 7. Agrarni nauki*, 56–61], http://www.oocities.org/usb_dobrich/009.pdf (12.08.2018).

Добрева, Доротея 1997: Трудова дейност в колектива. Официална норма и действително поведение в едно планинско село през 50-те години. – *Български фолклор*, 23, No. 3–4, 71–103 [Dobрева, Doroteya 1997: Trudova deynost v kolektiva. Ofitsialna norma i deystvitelno povedenie v edno planinsko selo prez 50-te godini. – *Bulgarski folklor*, 23, No. 3–4, 71–103].

Йончева, Мария 2017: *Златен извор*. Самоков: Исторически музей [Yoncheva, Maria 2017: *Zlaten izvor*. Samokov: Istoricheski muzey].

Кьосев, Александър 2018: Разказването за живота. Подходи за изучаването му в хуманитарните и социалните науки. – *Пирон*, № 15 [Kyosev, Aleksandar 2018: Razkazvaneto za zhivota. Podhodi za izuchavaneto mu v humanitarnite i sotsialnite nauki. – *Piron*, № 15], <http://piron.culturecenter-su.org/category/15-new-narratology/> (20.07.2018).

Марков, Ивайло 2018: От домашната консумация до пазарната реализация: местни ориентации и практики при производството на млечни продукти. – В: *Агрокултурни трансформации в условията на европеизация и глобализация*. Съст. Петър Петров, Иванка Петрова. София: ИК „Гутенберг“, 169–198 [Markov, Ivaylo 2018: Ot domashnata konsumatsia do pazarnata realizatsia: mestni orientatsii i praktiki pri proizvodstvoto na mlechni produkti. – In: *Agrokulturni transformatsii v usloviyata na evropeizatsia i globalizatsia*. Sast. Petar Petrov, Ivanka Petrova. Sofia: IK „Gutenberg“, 169–198].

Петров, Петър 1997: Съборът в Радуил. За социалистическата трансформация на един религиозен празник. – *Български фолклор*, 23, № 3–4, 104–129 [Petrov, Petar 1997: Saborat v Raduil. Za sotsialisticheskata transformatsia na edin religiozen praznik. – *Bulgarski folklor*, 23, No. 3–4, 104–129].

Примовски, Анастас 1973: Бит и култура на родопските българи. Материална култура. – *СбНУ* 54 [Primovski, Anastas 1973: Bit i kultura na rodopskite bulgari. Materialna kultura. – *SbNU* 54].

Радуил 1986: Радуил. – В: *Енциклопедия „България“*. Т. 5. П–Р. София: Изд. на БАН, 662–663 [Raduil 1986: Raduil. – In: *Entsiklopedia „Bulgaria“*. Т. 5. P–R. Sofia: Izd. na BAN, 662–663].

Смилян 1988: Смилян. – В: *Енциклопедия „България“*. Т. 6. С–Ти. София: Изд. на БАН, с. 266 [Smilyan 1988: Smilyan. – In: *Entsiklopedia „Bulgaria“*. Т. 6. S–Ti. Sofia: Izd. na BAN, s. 266].

Agnolletti, Mauro 2014: Rural Landscape, Nature Conservation and Culture: Some Notes on Research Trends and Management Approaches from a (Southern) European Perspective. – *Landscape and Urban Planning*, 126, 66–73.

Agnolletti, Mauro, Francesca Emanuelli (eds.) 2016: *Biocultural Diversity in Europe*. Florence: Springer.

Amilien, Virginie 2005: Preface: About Local Food. – *Anthropology of Food*, 4, 1–11, <http://aof.revues.org/305> (13.08.2018).

Appadurai, Arjun (ed.) 1986: *The Social Life of Things. Commodities in Cultural Perspective*. Cambridge: University Press.

Bérard, Laurence, Philippe Marchenay 2004: *Les produits de terroir – Entre culture et rçgements*. Paris: CNRS Editions.

Buck, Matthias, Clare Hamilton 2011: The Nagoya Protocol on Access to Genetic Resources and the Fair and Equitable Sharing of Benefits Arising from their Utilization to the Convention on Biological Diversity. – *Review of European Community & International Environmental Law*, 20, No. 1, 47–61.

Chevallier, Denis (dir.) 2000: *Vives campagnes. Le patrimoine rural, projet de société*. Autrement, coll. Mutations, No. 194, mai. 223 p.

Davallon, Jean, André Micoud, Cécile Tardu 1997: Vers une évolution de la notion de patrimoine? Réflexions à propos du patrimoine rural. – In: Grange, Daniel, Dominique Poulot (eds). *L'esprit des lieux. Le patrimoine et la cité*. Grenoble: eds PUG, 195–205.

Di Méo, Guy 1998: *Géographie sociale et territoire*. Paris: Nathan.

Di Méo, Guy, Pascal Buléon 2005: *L'espace social*. Paris: Colin.

Ellen, Roy, Simon Platten 2011: The Social Life of Seeds: the Role of Networks of Relationships in the Dispersal and Cultural Selection of Plant Germplasm. – *Journal of the Royal Anthropological Institute*, 17, 563–584.

Evens, Nick, Carol Morris, Michel Winter 2002: Conceptualizing Agriculture: a Critique of Post-Productivism as the New Orthodoxy. – *Progress in Human Geography*, 26, No. 3, 313–332.

Geertz, Clifford 1983: *Local Knowledge. Further Essays in Interpretive Anthropology*. New York: Basic Books, Inc.

Hobsbawm, Eric, Terence Ranger (eds.) 1983: *The Invention of Tradition*. Cambridge: Cambridge University Press.

Jorgensen, Marianne, Louise Phillips 2002: *Discourse Analysis as Theory and Method*. London: SAGE.

Kolen, Jan, Hans Renes, Rita Hermans (eds.) 2015: *Landscape Biographies. Geographical, Historical and Archaeological Perspectives on the Production and Transmission of Landscapes*. Amsterdam: University Press.

Kozinets, Robert, Jay Handelman 2004: Adversaries of Consumption: Consumer Movements, Activism and Ideology. – *Journal of Consumer Research*, 31, 691–704.

Krastanova, Krasimira 2006: Le label „marque protégée“ – (re)construction du patrimoine et production de localite. – *Martor*, 14, 103–119, http://martor.muzeultaranuluiroman.ro/wp-content/uploads/2015/07/krastanova_site.pdf (12.08.2018).

Linnell, John, Petra Kaczensky, Ulrich Wotschikowsky, Nicolas Lescuroux, Luigi Boitani 2015: Framing the Relationship between People and Nature in the Context of European Conservation. – *Conservation Biology*, 29, No. 4, 978–985.

Lowenthal, David 1998: *The Heritage Crusade and the Spoils of History*. Cambridge: University Press.

Lulcheva, Ivanka, Krasimir Aleksandrov 2017: Study on the Culinary Heritage and Traditions of Bulgaria and Differentiation of Culinary Developments – a Prerequisite for the Development of the Regions and the Preservation of Culinary Traditions. – *Agricultural Sciences/Agrarni Nauki*, 9, No. 21, 99–106.

Maffi, Luisa 2001: Introduction. – In: Maffi, Luisa (ed.). *On Biocultural Diversity. Linking Language, Knowledge, and the Environment*. Washington: Smithsonian, 1–50.

Maffi, Luisa 2005: Linguistic, Cultural, and Biological Diversity. – *Annual Review of Anthropology*, 34, 599–617.

Maffi, Luisa, Ellen Woodley 2010: *Biocultural Diversity Conservation. A Global Sourcebook*. London, Washington: Routledge.

Mather, Alexander, Gary Hill, Maria Nijnik 2006: Post-Productivism and Rural Land Use: Cul de Sac or Challenge for Theorization? – *Journal of Rural Studies*, 22, No. 4, 441–455.

Newholm, Terry, Deirdre Shaw 2007: Studying the Ethical Consumer: A Review of Research. – *Journal of Consumer Behaviour: an International Research Review*, 6, No. 5, 253–270.

Pieroni, Andrea, Cassandra Quave (eds.) 2014: *Ethnobotany and Biocultural Diversities in the Balkans*. New York: Springer.

Roymans, Nico, Fokke Gerritsen, Cor Van der Heijden, Koos Bosma, Jan Kolen 2009: Landscape Biography as Research Strategy:

The Case of the South Netherlands Project. – *Landscape Research*, 34, No. 3, 337–359.

Rautenberg, Michel, André Micoud, Laurence Bérard, Philippe Marchenay (dir.) 2000: *Campagnes de tous nos désirs. Patrimoines et nouveaux usages sociaux*. Paris: Editions de la Maison des sciences de l'home.

Trubek, Amy B. 2008: *The Taste of Place: A Cultural Journey into Terroir*. Berkeley: University of California Press.

Van Dijk, Teun A. 1988: Social Cognition, Social Power and Social Discourse. – In: *Paper for the International Conference on Social Psychology and Language*. Vol. 8, 129–157.

Van Dijk, Teun A. 2008: *Discourse Reader*. London: SAGE

Veteläinen, Merja, Valeria Negri, Nigel Maxted (eds.) 2009: European Landraces: On-Farm Conservation, Management and Use. – *Biodiversity Technical Bulletin*, No. 15. Rome: Bioersivity International.

Wratten, Steve, Harpender Sandhu, Ross Cullen, Robert Costanza (eds.) 2013: *Ecosystem Services in Agricultural and Urban Landscapes*. West Sussex: Wiley-Blackwell.

Young, William, Kumju Hwang, Seonaidh McDonald, Caroline Oates 2010: Sustainable Consumption: Green Consumer Behaviour when Purchasing Products. – *Sustainable Development*, 18, No. 1, 20–31.

Интернет източници

Ангелова, Мария 2016: Музей на смилянския боб – бобени истории [Angelova, Maria 2016: Muzey na smilyanskiya bob – bobeni istorii], http://www.peika.bg/statia/Muzey_na_smilyanskiya_bob_bobeni_istorii_la_i.99213.html (20.07.2018).

Божилова, Димитрина 2013: Легендата за една бобена фиеста. – *Приятел*, 27.07.2013 [Bozhilova, Dimitrina 2013: Legendata za edna bobena fiesta. – *Priyatel*, 27.07.2013], <http://vestnikpriatel.com/легендата-за-една-бобена-фиеста/> (20.07.2018).

Галчева, Мария 2015: Радуил – малката Света гора. – *Самоков 365*, 14.01.2015 [Galcheva, Maria 2015: Raduil – malkata Sveta gora. – *Samokov 365*, 14.01.2015], <https://samokov365.com/радуил-малката-света-гора/> (20.07.2018).

Димитрова, Десислава 2011: Фасулът, хората и почитта към българското [Dimitrova, Desislava 2011: Fasulat, horata i pochitta kam bulgarskoto], <http://www.menumag.bg/za-hranata/statii/fasula-horata-i-pochitta-kum-bylgarskoto> (20.07.2018).

Екип itravel-bg.com 2017: Приказка за Смилянския боб и магията на Родопа планина, 11.05.2017 [Ekip itravel-bg.com 2017: Prikazka za Smilyanskiya bob i magiyata na Rodopa planina, 11.05.2017], <https://itravel-bg.com/2017/05/11/приказка-за-смилянския-боб-и-магията-н/> (20.07.2018).

Фестивал на боба 2009. – Портал България: историческа памет и национална идентичност [Festival na boba 2009. – Portal Bulgaria: istoricheska pamet i natsionalna identichnost], http://portal.ihist.bas.bg/bg_BG/objects/163-фестивал-на-боба.html (13.08.2018).

Х а й д у т о в, Людмил 2010: Внучката на Небесната жена [Haydutov, Lyudmil 2010: Vnuchkata na Nebesnata zhena], <http://www.menumag.bg/zahranata/produkti/vnuchkata-na-nebesnata-zhena> (20.07.2018).

Валентина Ганева-Райчева
Институт за етнология и фолклористика
с Етнографски музей – БАН
ул. „Акад. Георги Бончев“, бл. 6
1113 София, БЪЛГАРИЯ
valrai@abv.bg

Десислава Димитрова
Институт по биоразнообразие
и екосистемни изследвания – БАН
ул. „Акад. Георги Бончев“, бл. 23
1113 София, БЪЛГАРИЯ
dessidim3010@gmail.com

Теодора Иванова
Институт по биоразнообразие
и екосистемни изследвания – БАН
ул. „Акад. Георги Бончев“, бл. 23
1113 София, БЪЛГАРИЯ
tai@bio.bas.bg